

Opinia prawna dot. wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia dla praktyk

Wymogi, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia praktyki lekarskiej

Jednym z warunków, w oparciu o przepis art. 18 ustawy o działalności leczniczej, który obowiązany jest spełnić lekarz wykonujący działalność leczniczą jako indywidualną praktykę lekarską jest dysponowanie pomieszczeniem, w którym będą udzielane świadczenia zdrowotne, wyposażonym w produkty lecznicze, wyroby medyczne, aparaturę i sprzęt medyczny odpowiedni do rodzaju i zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, oraz posiadanie opinii właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej o spełnieniu warunków wymaganych przy udzielaniu określonych świadczeń zdrowotnych, a także świadczeń udzielanych w zakresie określonym w art. 30 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Przepis ten stosuje się odpowiednio do indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej i grupowej praktyki lekarskiej.

Zgodnie z przepisem art. 22 ustawy o działalności leczniczej, pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiadają wymaganiom odpowiednim do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Wymagania dotyczą w szczególności warunków:

- 1) ogólnoprzestrzennych;
- 2) sanitarnych;
- 3) instalacyjnych.

Przepis art. 22 ust. 3 ustawy daje delegację Ministrowi Zdrowia do wydania rozporządzenia, w którym Minister określi szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów, a także rodzajem wykonywanej działalności i zakresem udzielanych świadczeń zdrowotnych. W oparciu o w/w przepis, Minister Zdrowia wydał Rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, które weszło w życie 1 lipca 2012 r.

Ponadto, na mocy przepisu art. 207 ustawy o działalności leczniczej, podmiot wykonujący działalność leczniczą w dniu wejścia w życie ustawy (a więc podmiot istniejący w dniu 1 lipca 2011 r.), niespełniający wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 1, dostosuje pomieszczenia i urządzenia do tych wymagań do dnia 31 grudnia 2016 r. Jednocześnie na podmiot wykonujący działalność leczniczą nałożono obowiązek przedstawienia organowi prowadzącemu rejestr program dostosowania tego podmiotu do wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 1, w terminie do dnia 30 czerwca 2012 r., zaopiniowany przez właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Opinia ta jest wydawana w drodze decyzji administracyjnej. Termin 30 czerwca 2012 r., nowelizacją ustawy o działalności leczniczej, został przedłużony do 31 grudnia 2012 r.

Zgodnie z pierwotnym brzmieniem przepisu art. 219 ust. 1 pkt. 3 ustawy o działalności leczniczej, akt wykonawczy wydany na podstawie art. 50b ust. 3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tj. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 marca 2000 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia, urządzenia i sprzęt medyczny, służące wykonywaniu indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej i grupowej praktyki lekarskiej), zachowuje moc do dnia wejścia w życie odpowiedniego aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wymienione rozporządzenie obowiązywało do 30 czerwca 2012 r.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy na następujące kwestie:

Istotnym jest wyróżnienie 3 grup lekarzy:

1. lekarzy, którzy posiadali praktyki lekarskie przed 1 lipca 2011 r.,
2. lekarzy, którzy zarejestrowali praktyki lekarskie pomiędzy 1 lipca 2011 r. a 30 czerwca 2012 r.
3. lekarzy, którzy zarejestrowali i będą rejestrować praktyki lekarskie po 1 lipca 2012 r.

Dotyczy 1 grupy lekarzy

Lekarz posiadający indywidualną bądź grupową praktykę lekarską, obowiązany jest posiadać pomieszczenie, które będzie spełniało odpowiednie wymagania. Wymagania te zostały potwierdzone decyzją Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która została dołączona do wniosku o rejestrację tej praktyki. W dacie wydawania opinii przez Inspekcję (a tym samym w dacie rejestracji tej praktyki), gabinet spełniał właściwe wymagania.

W związku z wejściem w życie w dniu 1 lipca 2011 r. ustawy o działalności leczniczej, lekarz winien dostosować praktykę, w tym pomieszczenia, do jej wymogów. Tym samym, winien samodzielnie sprawdzić czy spełnia warunki wynikające z nowego Rozporządzenia Ministra z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W przypadku stwierdzenia przez lekarza, że pomieszczenie, w którym wykonuje praktykę nie odpowiada wymogom ustawy i rozporządzenia, winien podjąć następujące kroki:

1. przygotować program dostosowania praktyki do wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, a więc również przepisów rozporządzenia,
2. przedstawić program do zaopiniowania właściwemu organowi Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
3. po uzyskaniu ww. opinii lekarz ma obowiązek przedstawienia programu organowi prowadzącemu rejestr, tj. Okręgowej Radzie Lekarskiej w Katowicach, co winno być zrealizowane do dnia 31 grudnia 2012 r.,
4. faktycznie dostosować pomieszczenia i urządzenia do ww. wymagań zgodnie z programem dostosowania - do dnia 31 grudnia 2016 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, jeśli w ocenie lekarza mającego praktykę pomieszczenia tej praktyki odpowiadają wymogom nowego rozporządzenia, to nie ma obowiązku podejmowania kroków celem uzyskiwania opinii Państwowej Inspekcji Sanitarnej potwierdzającej ten stan. Tym samym, poprzednio wydana opinia Inspekcji zachowuje moc prawną.

Niemniej należy podkreślić, iż w sytuacji, w której lekarz posiadający praktykę rażąco narusza warunki wymagane do wykonywania działalności objętej wpisem (w tym dot. dysponowanego pomieszczenia), Okręgowa Rada Lekarska, jako organ prowadzący rejestr ma możliwość wykreślenia lekarza, który prowadzi taką praktykę z naruszeniem przepisów.

Dotyczy 2 grupy lekarzy

Lekarze, którzy zarejestrowali praktykę lekarską po 1 lipca 2012 r. (czyli po dacie wejścia w życie ustawy o działalności leczniczej) i do 30 czerwca 2012 r. (czyli przed datą wejścia w życie nowego rozporządzenia) obowiązani byli posiadać pomieszczenia, które opiniowane były przez Państwową Inspekcję Sanitarną pod kątem spełnienia wymogów z Rozporządzenia z 9 marca 2000 r. Wobec braku uregulowania w ustawie o działalności leczniczej sytuacji prawnej tych lekarzy, przyjąć należy, iż winni oni postąpić jak lekarze z 1 grupy, tj. dokonać samodzielnego sprawdzenia, czy pomieszczenia praktyki odpowiadają wymogom nowego rozporządzenia. W zależności od ustaleń, lekarz będzie zwolniony z obowiązku dostosowania lub koniecznym będzie podjęcie działań dostosowawczych.

Dotyczy 3 grupy lekarzy

Lekarze, którzy chcą zarejestrować praktykę lekarską – indywidualną bądź grupową, po 1 lipca 2012 r., winni posiadać pomieszczenie, które spełnia wymagania określone w przepisie art. 22 ustawy o działalności leczniczej. Dla tej grupy lekarzy nie przewidziano możliwości dostosowania pomieszczeń, a więc od razu, w chwili składania wniosku o wpis do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, winni posiadać pomieszczenia, które odpowiadają wymogom z przepisu art. 22 ustawy i nowego rozporządzenia, a tym samym przedstawić opinię Państwowej Inspekcji Sanitarnej o spełnieniu tych wymogów.

Nowe Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą ujednolica i porządkuje wymagania dla wszystkich rodzajów podmiotów wykonujących działalność leczniczą, tj. dawnych zakładów opieki zdrowotnej, praktyk lekarskich i praktyk pielęgniarских. Zgodnie z intencją Ministra Zdrowia, przepisy te mają na celu usystematyzowanie wymogów dla pomieszczeń i urządzeń podmiotów wykonujących działalność w tym samym zakresie bez względu na formę organizacyjno-prawną tego podmiotu.

Analizując zapisy Rozporządzenia wskazać należy, iż przepisy te w odmienny sposób, niż dotychczas obowiązujące Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 marca 2000 r., określają wymogi dotyczące pomieszczeń praktyk lekarskich. Poprzednio obowiązujące Rozporządzenie szczegółowo i precyzyjnie określało wytyczne, jakie musiało spełniać pomieszczenia, by lekarz mógł w nim prowadzić praktykę. Obecnie obowiązujące przepisy nie stawiają przed lekarzem tak rygorystycznych wymogów. Wręcz przeciwnie, można przyjąć, iż przepisy te nie wymagają od pomieszczeń praktyki lekarskiej spełnienia wielu, dotychczas enumeratywnie wyliczonych wymogów, pozwalając na stosunkowo dużą elastyczność. Istotnym warunkiem jest, by pomieszczenia i urządzenia odpowiadały rodzajowi wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresowi udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Katarzyna Różycka
aplikant radcowski